ئەسپەکە مردار بوو گوێرەکەکەش تۆپی!.. سەدیق سەعید ڕواندزی

کاری ڕۆژنامەنووسی، وەك هەر بوارێکی دیکەی پیشەیی و فەرهەنگی، کە دەچنە نێو شوناسی کولتووریی و فەرهەنگییەوە، کارێکی پیشەمەند و گرنگە، چونکە گەر ڕۆژنامەنووس وەك بکەرێکی ئەکتیڤی نێو ڕووداوەکانی ژیان نەبێت، بێگومان شتێك بە نێوی ڕووماڵکردنی هەواڵ، ڕووداو و کارەساتەکان نابێت، بۆیە ڕۆژنامەنووسی لەو پیشە هەستیار و تایبەتمەندانەیە، کە وەك هەر ژانرێکی دیکەی فەرهەنگی، جۆرێك لەخاسیەتمەندی خۆی هەیە، بەو مانایەی وەك چۆن ناشێ هەموو کەس ڕۆمانـنووس، شاعیر، وەرگێڕ بێت، بەو شێوەیەش ناشێ هەموو کەس بکرێتە ڕۆژنامەنووس و هەڵگەی ئەو شوناسە پیشەییە بێت.

لە هەرێمی کوردستاندا، بە هەزاران ڕۆژنامەنوس، دەزگای ڕاگەیاندن، مینبەری چاپ و بڵاوکردنەوە هەن، کە ڕۆژانە بە شێوەیەکی بەردەوام ڕووماڵەی هەواڵ و بەدواداچوون و ڕووداوەکانی کۆمەڵگە دەکەن، بەڵام گەر لە ڕووی تایبەتمەندیی و پیشەییەوە بڕوانینە ئەو هەموو کەنالە و ڕۆژنامەنووسانە، ئەوا جۆرێك لە بێ بەهاکردنی کاری ڕۆژنامەنووسی لە کۆتەتەوە، بە جۆرێك کە مایك بەدەست و ڕۆژنامەنووسی پرۆفیشنال و خاوەن ئیتیك تێکەڵبوونە. ئەم بەگشتیکردن و بە میللیکردنەی کاری ڕۆژنامەنووسی لە هەرێمی کوردستاندا، بە پلەی یەکەم سەندیکای ڕۆژنامەنووسان لێی بەرپرسیارە، ئەویش لە ڕێگەی ئەو یاسایەی داینراوە کە شوناسی ڕۆژنامەنووسی بە جۆرێك بە هەبوونی هیچ مەرجێك دیاریکردووە، کە بشێ هەموو کەسێك بە نەخوێندەوارەکانیشەوە ببنە ڕۆژنامەنووس. ئەم جۆرە لە بە عەوامکردنەی کاری ڕۆژنامەنووسی، زەمینەیەکی هێناوەتە ئاراوە، کە ئێستا لە هەرێمی کوردستاندا، خەڵکی بە خۆشی و توانجەوە بە ڕۆژنامەنووسان دەڵێن مایك بەدەست! بێگومان وەك چۆن مرۆڤ بە ئەزموونێکی درێژی خوێندنەوە و هەبوونی باکگراوەندێکی گەورەی ڕۆشنبیریی ناتوانێت بنووسێت، بەو شێوەیە دەبێ ڕۆژنامەنووسیش زادەی ڕۆشنبیرییەکی گەورە و زمانزانییەکی ورد و کەسێکی شارەزا بێت لە هەموو بوارێك بۆ ئەوەی بشێ وەك ڕۆژنامەنووس کار بکات و ئیدی بزانێت کامە گیانەوەرە (مردار دەبێتەوە کامەشیانە دەتۆپێت) کە بەداخەوە دەیان جار لە میانەی ڕووماڵکردنی هەواڵ و ڕاپۆرتی ڕۆژنامەنووسیدا، ئەم هەڵەیەم خوێندۆتەوە و کەوتۆتە بەرچاو. بگرە ڕۆژنامەنووس هەیە جیاوازی لە نێوان (تشرینی یەکەم) و (تشرینی دووەم) لە ڕووی ژمارەییەوە

ناکات ! جیاوازی لە نێوان وڵاتانی (نەیجەر) و (نێجیریا) نەکردووە و وادەزانێت هەردووکیان یەکن ! دەیان جار کەوتەتە بەرچاوم کە نووسیوانە وڵاتی ئەفەریقای باشوور لە کاتێکدا وڵاتێك بەو ناوەوە نییە، بەڵکو ئەوەی هەیە وڵاتی (باشووری ئەفەریقیایە). ماڵپەڕێ هەیە دەنووسێت:_(بەفر بارین لە گەرمیان مسۆگەر بووە) وەك ئەوەی ئەوان لای خوداوە هاتبن، یان لە پێشبینییەکانی گەردوونی و کەش و هەوا، زانامەندترو زانستیتر بن؟ ئاخر لە کوێ بەفر بارین گرەنتی هەیە، چ جای ئەوەی ئەو شوێنە گەرمیانیش بێت؟ دەزگای ڕاگەیاندن هەیە، جیاوازی لە نێوان سەرۆکی (باشووری سودان) و وەزیری دەرەوەی (چاد) نەکردووە و وێنەی سلفاکێر میاردێتیان داناوە، کە گوایا وێنەی وەزیری دەرەوەی چادە. بریا ئەو هەواڵانەم دیکۆمێنت دەکرد. ڕۆژنامەنووس هەیە، نازانێ سەروبنی هەواڵ، زمان، داڕشتنی هەواڵ چییەو چۆنە، کەچی هەر ڕۆژ بە پارەی زیاتر لە کەناڵێکە. ئەگەر تا دوێنێ، سیاسییەکان نموونەی ناشیرینی سەنگەر گۆڕین و هەڵوێست فرۆشی و بیرو باوەڕ فرشی بووبن لە پێناو پارەدا، ئەوا ئەمڕۆ ئەوان تۆز لە دوو ڕۆژنامەنووسان ناکەن! مەگەر ڕۆژ هەیە ڕۆژنامەنووسێك نەچێتە ئەو کەناڵانەی بە پارەی خەیاڵی نەوتی ئەم میللەتە پەخشی بەرنامەکانیان دەکەن؟ سەرنج بدەن، ئێن ئارتی دەیان ڕۆژنامەنووسی نەناسراوی پێ گەیاند و دروست کردو فێری کردن هەواڵ و ڕۆژنامە و بەرنامە و کاری ڕۆژنامەنووسی چییە، کەچی دواتر ئەوانە چیان کرد؟ مەگەر خۆیان نەفرۆشتە کەناڵەکانی سەر بە دەسەڵات؟ ئەم بێ بەهاییبوونەی کاری ڕۆژنامەنووسی لە نێو ئێمەدا، بەرهەمی ئەو هەزاران بە ناو ڕۆژنامەنووسەیە، کە گوایا خاوەن ئیتیك و پیشەمەند و کاری ڕۆژنامەنووسی پرۆفیشناڵانەن، لە کاتێکدا جگە لە مایك بەدەستێك کە هەر ڕۆژە بە پارە لە شوێنێکن، هیچی تر نین . ئەمە وێرای سەدان هەڵەی دیکەی زەق کە نیشانەی نەبوونی هوشیاری و ڕۆشنبیرییە لای بە شێکی زۆری ڕۆژنامەنووسان. کورد وتەنی لەو خۆڵە، هەر ئەو قوڕە دروست دەبێت !